

Vojska med Rusi in Japonci.

Na morju.

Kakor se strinjajo vsa poročila, jadra rusko ladje, katero se je združilo s tretjim, tako zvanim ruskim brodom, proti Vladivostoku. Roždestvenski, ruski admiral se je toraj izognil skrajno nevarni poti mimo otoka Formosa in jadra med filipinskimi otoki dalje. Ker celi svet ve, kje je japonski admiral Togo s svojimi ladjami, ne more seveda tudi nihče vedeti, ali bode prišlo do bitke na morju do spopada med sovražnima ali ne. Mogoče, da se bode bila odločilna bitka na morju še le pred Vladivostokom.

Iz Mandžurije

Preteklih dneh ni bilo nikakega važnejšega poročila. Tam se pripravljata nasprotnika s vsem naporom do zadnjega, odločilen boj.

Po najnovejših poročilih so pripravljene Japonci napad Rusov. V prednji njihovi vrsti stoje tri bojeve populnoma pripravljene armade, v rezervi stoji še ena armada. Vrhovno poveljstvo se nahaja južno od Pekina. Zapadno od reke Ša do mandžurske meje so razvrščene močne hunguške čete, katerih naloga je preprečiti, da bi Rusi obšli japonske pozicije.

Vest, da so Japonci preko Mongolije obšli rusko ozemlje, se vzdržuje. Kakor brzojavi Linevič, glavni ruski poveljnik, potisnila je 4. t. m. japonska vojska ruske predstraže že proti severu. Zopetna odločilna bitka se bode v kratkem pričela.

Spodnještajerske novice.

Novi okrajni šolski svet. V seji okrajnega zastopa ptujskega dne 10. t. m. so izvoljeni z ogromno večino glasov sledeči gospodje v okrajni šolski svet: Josef Ornig, dr. Fichtenau, Simon Hutter, Max Straschill in Joh. Steudte.

Zopetno klerikalno ovaduhštvo. (Ljutomer) Kako močno črtijo naši klerikalčki vse, kar je druge narodnosti in kako brezvestno postopajo posebno proti klerikalnim drugemu narodnosti, samo da bi pomagali nekemu svojemu somišljeniku, se je pokazalo pred kratkim zopet prav jasno gledè ljutomerske okrajne šolske komisije. Klerikalni poslanec Žičkar se svojimi tovariši je pritožil v državni zbornici, češ vodstvo okrajne šolske komisije v Ljutomeru je odklonilo iz nacionalnih vzrokov imenovanje nekega doktora Hloupeka sodnijskim zdravnikom. Na to je odgovoril vodja justičnega ministrstva po vsebini to le: Pri c. kr. okrajni sodnici v Ljutomeru so trije zdravniki nastavljeni kot sodnijski zdravniki in sicer dr. Varda (Italijan), dr. Farkaš in dr. Lebar (oba Slovenca). Ker trije sodnijski zdravniki popolnoma zadostujejo, ni se ustreglo imenovanju dra. Hloupeka. Ko je zbolel g. dr. Farkaš, nastopil se je samo začasno od dr. Michelitscha.

Da se je za ta posel izbral ravno ta gospod, a ne dr. Hloupek, se ni nikakor zgodilo iz nacionalnih ozirrov, temveč bilo je to utemeljeno. Dr. Hloupek je bil še le tekom leta 1904. od kazenske sodnije kaznovan, ker ni naznanil — kar bi bila njegova dolžnost — sodnji neke težke telesne poškodbe. Že v letu 1902 imel se je dr. Hloupek radi enakega prestopka zagovarjati. Radi tega je dalo okrajno sodišče v Ljutomeru prednost dru. Michelitschu, pritožba je toraj neutemeljena. — Kakor ta odgovor kaže, niso imeli klerikalni poslanci niti ne trohice pravice pritožiti se proti vodstvu okrajne sodnije. Cela pritožba ni bila toraj ničesar drugzega, kakor ovaduhštvo napeljeno proti vodju dotične okrajne sodnije, kateri ni njihove narodnosti, ni njihovega mišljenja. To je bil zopet javni škandal, katerega tukaj pribijemo javno. Za naše kmete pa bode tudi zanimivo, ako jih zopet opozorimo na to, kako pridno skrbijo njihovi, toraj kmetički poslanci za svoje dohtarčke. Ker se je s polno pravico odbila prošnja dohtarju Hloupeku, spraviti so mu hoteli na vsak način in celo s pomočjo državne zbornice lep zaslužek sodnijskega zdravnika. Toraj tistemu Hloupeku, ki je za časa volitev v državno zbornico prav vroče agitiral za izvolitev teh poslancev. Seveda roka roko umiva! Tako toraj postopajo ti ovaduhi! Samo da bi spravili svojemu volilnemu agentu boljši zaslužek, žrtvujejo vse. Če pri tem svojem prizadevanju drugemu poštenjaku po krivici škodujejo ali ne, to jim je vse eno, če ga spravijo ob kriv ali ne, tudi to jim je vse eno, samo da so storili svojemu somišljeniku kako uslugo. Taki ljudje so sebični ovaduhi prve vrste! Kmečko ljudstvo, kedaj pa se ti ljudje potezujejo za tebe? Ljudstvo, kedaj se bodeš zdramilo iz svojega spanja, kedaj si izvolilo druge zastopnike?

Okrajni zastop v Rogacu v naprednjaških rokah.

Dne 1. t. m. vršile so se volitve v okrajni zastop rogački. Čeprav so si prizadevali klerikalci in prvaki na vse kripnje, da bi ga za sebe pridobili, vendar se jim ni posrečilo. Izvoljenih je bilo 13 naprednomislečih in 11 klerikalcev. Živeli napredni volilci!

Častnim občanom mesta Ptuja je bil imenovan vitez pl. Pramberger, ces. in kr. polkovnik v pokoju. Gospod Pramberger je bil do 1. t. m. ud ravnateljstva ptujske mestne hranilnice. Častnim občanom je bil imenovan, ker je jako radodarno in nesebično podpiral različna društva in podjetja mesta Ptuja.

Uboj v Budini in sodba o njem. Kakor smo poročali svoj čas, se je vršil na cesti iz Ptuja proti Budini dne 21. decembra p. l. veliki pretek, pri katerem je zadel eden izmed pretepačev nekega Janeza Levičnik tako nesrečno z nožem v vrat, da je bil ta takoj mrtev. Dne 26. p. m. morali so se pred mariborskim okrožnim sodiščem radi tega uboja razgovarjati sledeči: Ignac Levičnik, kočarski sin iz Markovec, Andreas Levičnik, tudi kočarski sin iz Markovec, Osvald Štrafela, posestnikov sin od Sv. Marka in Andreas Levičnik, kočar v Zabovcih. Pri tepežu bila sta Osvald Štrafela in Andreas Levičnik (iz Zabove) tudi težko ranjena. Vsi so se bili, kakor smo poro-

čali napili v Ptuj v različnih krčmah, pili so posebno mnogo žganja. Radi neke malenkosti prišlo je do pretepa. Ker ni bilo drugih prič, ni se moglo natančno dokazati, kateri je bil prav za prav kriv uboja. Sočnija je obsodila vse štiri obdolžence in sicer je dobil Osvald Štrafela 18 mesecev težke, poostrene ječe, Andreas Levičnik iz Markovec 15 mesecev, Ignac Levičnik in Andreas Levičnik (iz Zabovc) vsaki 4 mesece. Vsi ti so strastni žganjepivci, klerikalci in pristaši mariborškega „Slovenskega Gospodarja.“ „Gospodar“, to imaš sadje tvoje hujskarije, tvojega širjanja „ljudske omike!“

Požarno društvo v konkurzu. Kakor se nam poroča iz Krajncice pri Sv. Juriju ob juž. železnici, je zabredla tamošnja prostovoljna požarna bramba v konkurz. To društvo je stalo svoj čas, dokler je imelo nemški komando na prav močnih nogah. Toda začeli so za nje „skrbeti“ klerikalci in celjski prvaki. Ti so seveda poskrbeli najprvič za slovensko komando in za to, da so se iz društva vsi tisti odstranili, katerim ni bilo za mednarodno hujskarijo. Uspeh nadaljnega njihovega oskrbovanja se je pokazal prav sijajno v zadnjih dneh. Vso orodje in vse priprave, sploh vse, kar je društvo imelo, se je pred kratkim dražbenim potom moralo prodati. Prebivalstvo iz Krajncice naj se zahvali celjskim prvakom za to, da sedaj nima več požarnega društva.

Umrli je dne 28. p. m. na Bregu pri Ptuj v veleposestnik gospod Franc Leskoschegg, star še le komaj 41 let. Umrli si je bil pred kratkim poškodoval svojo roko, a vendar pa je bila rana že skoraj popolnoma zacelila. Nekega dne pa je hotel njegov hlapec gnati iz hleva žrebca. Ker ga ni mogel ukrotiti, priskočil mu je g. Leskoschegg na pomoč. Čeprav je bil g. Leskoschegg velikanske telesne moči, vendar tudi on ni mogel žrebca ukrotiti. Kakor besna je skočila žival na njega in mu je vlomila ravno bolano roko. Rana na roki se je vnela in ker si g. Leskoschegg ni pustil odrezati roke, misleč, da bode drugače ozdravel, moral je umreti, zares prerane smrti. V nedeljo, dne 30. p. m. vršil se je njegov pogreb, katerega se je vdeležila ogromna množica ljudi. Prerano umrli bil je jako ljubeznjiv mož, in navdušen naprednjak. Napram prijateljem bil je velikodušen in požrtvovalen, kakor malo kedo. Nemila usoda ga je zadela zares v veliko škodo naprednjaštva. Naj mu bode zemljica lahka!

Jako delaven župan. Planina (Montpreis) bode od 1. januarja 1906 naprej fara za sebe, ravno tako bode dobila v kratkem vodovod. Obojno je dosegel s svojo izvanredno delavnostjo tamošnji naprednjaški župan gospod Ludovik Schescherko. Občna želja prebivalcev iz Planine je, da bi se posrečilo temu delavnemu in spoštovanemu županu doseči, da bi dobila Planina okrajno sodnijo, kar je zares tudi silno potrebno, saj morajo na primer kmetje iz Dobja skoraj celi dan potovati, poprej ko pridejo pred sodnika. Vrlemu županu kličemo mi: „Le tako naprej v čast naprednjaštva!“

Poduk v nemškem jeziku želijo. Iz Huma pri

Ormožu se nam piše od par naprednjaških mož, so sklenuli tamošnji kmetje zahtevati odločno v razredu poduk v nemškem jeziku. Med drugim piše tako le: „Nam se je pred kakimi 30 leti, ko smo miru živeli, mnogo boljše godilo. Sedaj pa, ko se raztrosilo med nas sovražstvo, posebno proti nemškemu narodu, ne pride k nam več nobeden nemški kupec, kar je za nas velika škoda, zakaj naši pridohtarčki in farji nam ne odkupijo ničesar. A sihmal mora postati pri nas drugače. Mi čisto ne potrebujemo tega hujskanja proti Nemcem, pa vili se bodedo na lastne noge, naši otroki pa niso raje znati nemški, tako, kakor so se hujskači učili nemškega jezika in si ž njim pridobili veliko kruh!“ Zares to pismo nas je razveselilo in to je bolj, ker prihaja iz kraja, kateri je obdan okoli okoli od klerikalnih sovražnikov. Vrli, trezno in leči možje, le tako naprej! Ako hočete, da se vam bode tem preje dovolil nemški poduk, skličite se in sklenite v njih, da odločno zahtevate ta poduk. Tihi sklep pa pošljite na c. kr. okrajno glavarsko katero mora takoj Vaši želji ustreči. Bog daj, da se tudi v drugih krajih začelo tako lepo vedeti kakor na Humu pri Ormožu!

Fara brez duhovnika. Kakor se nam poroča, zapustil župnik v Stopercih svojo faro, ker se mu ponudila boljša fara, namreč Marija v Puščavi. Fara je sedaj brez duhovnika, cerkev toraj brez Najsvetjšega. Seveda se ne zmajunka takih tepcev, ki se živijo tamošnje naprednjake, češ ti so krivi, da sedaj fara brez duhovnika. „Štajerc je temu kriv tako vpijejo drugi. To je grozno nespametno! morda „Štajerc“ in naprednjaki imajo na skrbi, da dobi vsaka fara o pravem času duhovnika, ako njen duhovnik zapusti in se preseli na boljšo faro. Ker je ljudstvo jako razburjeno, priporočamo tamošnji potom častitemu gospodu dekanu v Rogacu, naj se skrbi, da bode fara prej ko slej dobila duhovnika, da se bodejo duhovi pomirili.

Toča v Halozah. Dne 9. t. m. popoldan se je v gornjih Halozah vsula toča in je poklestila vse grade in polja popolnoma. Uboge Haloze!

Dopisi.

Dobje pri Planini. Župnikova „gšeftfürerca“ se s tem, da jo je „Štajerc“ pokrtačil, baha. To najbrž radi tega, ker ji je všeč, da zdaj tudi ljudje vedo, da si ona in župnik Vurkelc nista — kar ta župnik ni hotel priznati. To je tudi nekoč sama nekako potrdila, ko je ustila dobesedno sledeče: „Kdor našega gospoda čestnega pastirja razžali, ta razžali mene!“ To zares prav radi verjamemo, ker vemo, da sta se v Gornjemgradu rada — videla, še več, takoj, ko kupil župnik tukaj hišo, že je bila Malika tu. Dobju v novi štacuni. In tako silo je imela pri sebi tu sem, da še niti svojemu gospodarju, pri kateri je bila do tedaj v najemu, ni imela časa povedati kam da gre. In ko se je govorilo, da misli župnik oditi na drugo faro, je hitro bila ona tudi tam,